

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 304

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

ΚΟΙΝ. : Πολιτική Γραμματεία Υφυπουργού
Κοινωνικής Ασφάλισης

ΘΕΜΑ: Αυξήσεις συντάξεων, καταβολή δώρων και αναδρομικών.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ.1448/9-3-2023 Αναφορά.

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής Αναφοράς, με την οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ. κ. Ν. Καραθανασόπουλο, Γ. Λαμπρούλη και Ν. Παπαναστάση, το από 13-2-2023 ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Συνταξιούχων ΙΚΑ Αρκαδίας αναφορικά με το παραπάνω θέμα, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Όσον αφορά την αύξηση των ποσών των καταβαλλόμενων συντάξεων.

α. Με την παρ. 4α του άρθρου 25 του ν. 4670/2020, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι από την **1.1.2023**, το συνολικό ποσό της σύνταξης αυξάνεται **κατ' έτος**, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με βάση συντελεστή που προκύπτει από **το άθροισμα του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του ΑΕΠ συν το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους διαιρούμενου διά του δύο (2)** και δεν υπερβαίνει το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή.

β. Παράλληλα, με το άρθρο **18** του ν. **4997/2022** (Α' 219) περιγράφεται **η διαδικασία αναπροσαρμογής των συντάξεων με βάση τον τιμάριθμο και την αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π)**. Ειδικότερα προβλέπεται ότι η κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 14 παρ. 4 του ν. 4387/2016 κοινή υπουργική απόφαση, εκδίδεται με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Εισηγητική Έκθεση του κρατικού προϋπολογισμού, ενώ τυχόν διαφορές μεταξύ των στοιχείων της Εισηγητικής Έκθεσης του κρατικού προϋπολογισμού και των αντίστοιχων στοιχείων που δημοσιεύει η Ελληνική Στατιστική

Αρχή, λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό του συντελεστή αύξησης των συντάξεων στην απόφαση του πρώτου εδαφίου που αφορά στο αμέσως επόμενο έτος και αποδίδονται.

γ. Κατ' εξουσιοδότηση των ανωτέρω εκδόθηκε η **126331/28.12.2022 κοινή υπουργική απόφαση** (Β' 6949) με την οποία καθορίστηκε το ποσοστό αύξησης των κύριων συντάξεων που χορηγούνται από **τον ε-Ε.Φ.Κ.Α**, με έναρξη καταβολής μέχρι και 31/12/2022, το οποίο ανέρχεται σε επτά και εβδομήντα πέντε εκατοστά επί τοις εκατό **(7,75%)**.

Σημειώνεται ότι για τους συνταξιούχους των οποίων οι συντάξεις είτε δεν αυξήθηκαν καθόλου είτε αυξήθηκαν μερικώς, με το άρθρο 80 του σχεδίου νόμου « Πλαίσιο Ρύθμισης Οφειλών και άλλες φορολογικές διατάξεις και τελωνειακές ρυθμίσεις – Προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό και άλλες διατάξεις για τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας» προβλέπεται η χορήγηση εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης, μετά τη στάθμιση των ειδικών συνθηκών που έχουν διαμορφωθεί λόγω του πληθωρισμού. Το ποσό της ενίσχυσης είναι κλιμακούμενο, κυμαίνεται από 200 έως 300 ευρώ και συναρτάται με το καθαρό προ φόρου ύψος της κύριας σύνταξης μηνός Μαρτίου 2023 σε σχέση με το καθαρό προ φόρου ποσό της κύριας σύνταξης μηνός Δεκεμβρίου 2022.

2. Όσον αφορά την επαναφορά των δώρων Χριστουγέννων, Πάσχα και επιδόματος αδείας.

Στο πλαίσιο των δημοσιονομικών ορίων και δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν βάση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016, με την Υποπαρ. 4 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 προβλέφθηκε η κατάργηση από 1.1.2013 των επιδομάτων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, καθώς και του επιδόματος αδείας που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2592/1998 και του άρθρου Μόνου του ν. 3847/2010 για τους συνταξιούχους του Δημοσίου. Αντίστοιχα, με την παρ. 3 της Υποπαρ. 6 της παρ. ΙΑ του ίδιου άρθρου και νόμου, προβλέφθηκε η κατάργηση από την ως άνω ημερομηνία των επιδομάτων και δώρων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδείας, που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη νόμου ή κανονιστική πράξη ή καταστατική διάταξη για τους συνταξιούχους και βοηθηματούχους όλων των φορέων και τομέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, καθώς και του ΟΓΑ και του ΝΑΤ.

Στη συνέχεια, με τις διατάξεις του άρθρου 120 του ν. 4611/2019 (Α' 73) προβλέφθηκε η χορήγηση 13^{ης} σύνταξης στους δικαιούχους κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, στους δικαιούχους προσυνταξιοδοτικής παροχής και στους δικαιούχους επιδομάτων σύνταξης με αιτία την αναπηρία, το ύψος της οποίας καθοριζόταν με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου.

Το παραπάνω θεσμικό πλαίσιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 47 του ν. 4670/2020 και διαμορφώθηκε με το άρθρο 74 του ν. 4837/2021, *με τα οποία καταργήθηκε η χορήγηση της 13ης σύνταξης* και προβλέφθηκε η εγγραφή από 1.1.2020 δαπάνης ύψους 0,5% του ΑΕΠ στον ετήσιο κοινωνικό προϋπολογισμό, από την οποία καλύπτεται η δαπάνη που δημιουργείται ετησίως σε εφαρμογή των αριθμ. 1890/2019 και 1891/2019 αποφάσεων της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας και τυχόν πλεόνασμα μεταφέρεται στον e-ΕΦΚΑ προκειμένου να καλυφθούν παροχές πρόνοιας και υγείας και δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης.

Σημειώνεται ότι η κατάργηση της χορήγησης της 13ης σύνταξης του άρθρου 120 του ν.4611/2019, *της οποίας το ετήσιο κόστος εκτιμήθηκε στο 0,5% του ΑΕΠ*, κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να είναι δυνατή η κάλυψη του κόστους νέων πολιτικών, όπως η άρση των περικοπών στις επικουρικές συντάξεις, η αύξηση των κύριων συντάξεων λόγω των νέων αυξημένων ποσοστών αναπλήρωσης του ν. 4670/2020, καθώς και η χρηματοδότηση πολιτικών πρόνοιας, κοινωνικής αλληλεγγύης και υγείας.

3. Αναφορικά με την καταβολή αναδρομικών ποσών από περικοπές συντάξεων.

α. Όσον αφορά τις κύριες συντάξεις, με τις διατάξεις του άρθρου 114 του ν.4714/2020 (148 Α'), όπως ισχύει, προβλέφθηκε, σε συμμόρφωση με τις αριθμ. 1439-1443/2020 αποφάσεις του ΣΤΕ, για τους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα η επιστροφή των ποσών μειώσεων συντάξεων, οι οποίες επιβλήθηκαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 4051/2012 (Α 40) και του άρθρου πρώτου Παρ. ΙΑ Υποπαρ. ΙΑ.5 περ. 1 του ν. 4093/2012 (Α 222) κατά το χρονικό διάστημα 6/2015-5/2016. Ειδικά για τους συνταξιούχους του πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ), τα προς επιστροφή ποσά υπολογίζονται με βάση τις μειώσεις που επιβλήθηκαν στις κύριες συντάξεις τους κατ' εφαρμογή της αριθ. 476/28-02-2012 (Β 499) απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

β. Ομοίως, με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν.4734/2020 (196, Α'), σε συμμόρφωση της Διοίκησης με τις ανωτέρω αποφάσεις του ΣΤΕ, προβλέφθηκε για τους συνταξιούχους του δημόσιου τομέα, τους συνταξιούχους υπαλλήλους των ΟΤΑ και των ΝΠΔΔ που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς και τους συνταξιούχους υπαλλήλους του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος και των ασφαλιστικών Ταμείων του προσωπικού Σιδηροδρομικών Δικτύων, που διέπονται από το καθεστώς του ν.δ. 3395/1955 (Α' 276), η επιστροφή αναδρομικά ποσών μειώσεων συντάξεων τα οποία αντιστοιχούν σε περικοπές και μειώσεις κύριων συντάξεων των ως άνω κατηγοριών συνταξιούχων, οι οποίες επιβλήθηκαν κατ' εφαρμογή της Υποπαρ. Β3 της Παρ. Β' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 κατά το χρονικό διάστημα 6/2015 έως 5/2016.

γ. Για την υλοποίηση των ανωτέρω εκδόθηκαν οι αριθ Φ.11321/35005/1528/13.10.2020 και 37311/1610/13.10.2020 (4536 Β) κοινές υπουργικές αποφάσεις με τις οποίες εξειδικεύτηκε ο

τρόπος επιστροφής των ποσών μειώσεων συντάξεων του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, αντίστοιχα. Στις εν λόγω ΚΥΑ προβλέπεται ρητά ότι κατά την καταβολή των σχετικών ποσών δεν διενεργείται παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με το άρθρο 60 του ν. 4172/2013 (Α 167), ούτε και παρακράτηση ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 43Α του ίδιου νόμου.

δ. Εξάλλου με την παράγραφο 4 του άρθρου 114 του ν.4714/2020, όπως ισχύει, καθορίζεται ότι με την καταβολή των ποσών της παρ. 1 οι αξιώσεις των συνταξιούχων του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα αντίστοιχα για ποσά που αντιστοιχούν σε περικοπές, μειώσεις και καταργήσεις κύριων, επικουρικών συντάξεων, επιδομάτων αδείας και εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, κατά το χρονικό διάστημα από τις 11.6.2015 έως τη δημοσίευση του ν. 4387/2016, δυνάμει των νόμων 4051/2012 και 4093/2012, αποσβένονται, ενώ η προβλεπόμενη απόσβεση δεν καταλαμβάνει τις εκκρεμείς ενώπιον των δικαστηρίων δίκες κατά τον χρόνο δημοσίευσης του σχετικού νόμου.

Σημειώνεται ακόμα, αναφορικά με τα παραπάνω, ότι έχουν εκδοθεί οι 1403-1407/2022 αποφάσεις Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, με τις οποίες κρίθηκε ότι οι διατάξεις του άρθρου 114 του ν.4714/2020 δεν αντίκειται στα άρθρα 17 και 25 του Συντάγματος και το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου ΕΣΔΑ.

4. Αναφορικά με την αναπροσαρμογή των επικουρικών συντάξεων.

Η αναπροσαρμογή των επικουρικών συντάξεων διενεργείται σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 96 του ν. 4387/2016, *όπως έχει αντικατασταθεί από το άρθρο 44 του ν. 4670/2020* και με την αριθμ. 17537/989/06.05.2020 (Β'1887) υπουργική απόφαση των Τεχνικών Παραμέτρων, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 4 του ως άνω άρθρου.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 της εν λόγω Υ.Α, οι συντάξεις δεν αναπροσαρμόζονται στην περίπτωση που αν αφαιρεθούν τα έξοδα από τα έσοδα, το αποτέλεσμα θα προκύπτει αρνητικό, λαμβάνοντας υπόψη τα απολογιστικά στοιχεία της προηγούμενης χρήσης.

5. Όσον αφορά την απόδοση των συνδρομών των συνταξιούχων για κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των οργανώσεών τους.

Με τις διατάξεις του άρθρου 102 του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 4611/2019, θεσπίσθηκε μηνιαία εισφορά 0,20 ευρώ, η οποία παρακρατείται από τις καταβαλλόμενες κύριες συντάξεις, αποδίδεται σε Ειδικό Λογαριασμό που τηρείται στον ΕΦΚΑ και κατανέμεται από τον Φορέα στις δικαιούχες συνταξιοχικές οργανώσεις με σκοπό την οικονομική τους ενίσχυση.

Τα ποσά που συγκεντρώνονται από την παρακράτηση αποδίδονται στις συνταξιοδικές οργανώσεις με σκοπό την κάλυψη των λειτουργικών τους δαπανών, όπως δαπάνες στέγασης, λογαριασμοί κοινής ωφέλειας, μισθοδοσία προσωπικού, έξοδα για την έκδοση εντύπων ενημερωτικών, καθώς και την εν γένει ενίσχυσή τους και την κάλυψη εξόδων για ανάπτυξη πολιτιστικών, κοινωνικών και πνευματικών δραστηριοτήτων προς όφελος των συνταξιούχων που εκπροσωπούν.

Στην παρούσα φάση το Υπουργείο μας επεξεργάζεται σχέδιο Υπουργικής Απόφασης, σύμφωνα με τα επιμέρους οριζόμενα στην παρ.3 του άρθρου 102 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, με την οποία καθορίζονται τα κριτήρια, οι όροι και οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των δικαιούχων οργανώσεων, η διαδικασία συμμετοχής στην κατανομή, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της ρύθμισης αυτής.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Π.ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ